

Niet harder schreeuwen, maar zachter luisteren

Geliefd mens,

Tijdens het kijken en luisteren naar de nieuwe - tot de verbeelding sprekende - films en animatie¹ over de Stille Week, kantelden mijn gedachten in een flits naar de mensen in de omgeving van Jezus. Wat moet het ongemakkelijk voor hen zijn geweest om te leven met iemand die voortdurend de bestaande orde ter discussie stelde, het ongemak niet schuwde, tegen de heersende opvattingen inging, de confrontatie zocht en bereid was tot conflict. Geen macht of triomf, maar een intocht op een ezeltje. Geen voorzichtige vraag om de handel in de tempel te staken, maar het daadkrachtig omverwerpen van tafels en daarmee ook van zekerheden. Niet gediend worden, maar de voeten wassen van zijn vrienden. Geen 'Vader, straf ze voor wat ze mij aandoen', maar: 'Vader, vergeef het hun...'

Het moet voor veel mensen te veel zijn geweest. Te confronterend. Te ontwapenend. Het zorgde voor zoveel ongemak bij religieuze leiders, politieke machten en het volk, dat men in verzet kwam. Niet alleen in woorden, maar uiteindelijk ook in daden. Hij werd gezien als een bedreiging, als verstoring van de orde, als te scherp, te echt, te nabij. Ze kozen voor zijn uitsluiting, zijn vernedering en uiteindelijk zijn kruisiging. Het goede dat hij belichaamde, werd niet gezien; voor het goede was geen ruimte.

Hoe zou het zijn gegaan als ze bereid waren geweest openhartig naar elkaar te luisteren? Als ze elkaar de ruimte hadden gegund voor verschil, voor aarzeling, voor nuance? Wanneer alle perspectieven vrijmoedig gedeeld hadden mogen worden en het conflict er had mogen zijn? Hoe zou het zijn geweest als ze nieuwsgierig waren gebleven naar elkaars binnenwereld, naar wat daar leefde aan hoop, twijfel of verlangen? Misschien had dan het 'Kruisig hem!' wel plaatsgemaakt voor: 'Spreek nog eens!'.

Ook nu leven we in een wereld vol spanningen en tegenstellingen. Het is een grote uitdaging hoe hiermee om te gaan. Soms nog redelijk ver weg en makkelijk te beschouwen, maar steeds vaker krijgt het een gezicht en komt het dichtbij. Het gevoel dat het te veel wordt en niet weten hoe daarmee om te gaan, herken ik. En ik herken ook die bijna automatische neiging naar wij-zij denken: in waar-niet waar, in links-rechts, in goed-slecht. Stapje voor stapje ligt ook in mij uitsluiting op de loer...

Maar zo wil ik niet leven!

Want ik ben apostolisch. Ik wil blijven geloven dat alle leven uit één oorsprong voortkomt². Jij bent mij in een andere gestalte en dus zijn wij één. Dat maakt jou en mij gelijkwaardig en dat besef roept mij op tot verantwoordelijkheid om te verbinden. Steeds weer.

Juist in de Stille Week kunnen we stilstaan bij de vraag hoe 'steeds weer verbinden' eruit kan zien. Niet door elkaar te overtuigen of het oneens-zijn te vermijden, maar door openhartig te luisteren naar het verhaal áchter het standpunt, de ervaring áchter de overtuiging, de angst áchter de boosheid. Luisteren om te begrijpen. Niet om te winnen, maar om werkelijk te ontmoeten. Om ruimte te scheppen voor verschil, voor meerstemmigheid, voor wat schuurt én verrijkt. Het vraagt om nieuwsgierigheid in plaats van oordelen. Om het gesprek boven de discussie te verkiezen. Om een vraag te stellen en elkaars binnenwereld te delen. En zo een brug te bouwen waar anders een muur zou staan.

Misschien is dát de beweging van deze week: niet harder schreeuwen, maar zachter luisteren³. Niet terugdeinzen voor het verschil, maar het zien als kans voor ontmoeting, voor nieuw inzicht, voor nieuw perspectief op het goede.

En dat begint niet bij de ander. Dat begint bij onszelf; steeds weer. Dat is wat navolging vraagt. Niet uit gewoonte, maar uit geloof.

Met een hartelijke groet,
broeder Marten van der Wal

¹ Zie: <https://www.apgen.nl/stilleweekfilm>

² Zie: Grondslag van ons Geloof

³ Abdelali Bentohami. *Het Parool 17 februari 2025*

Op zondag 13 april vindt de landelijke Palmpasen ontmoeting plaats in Theater Orpheus in Apeldoorn. Tijdens deze samenkomst staan we ook stil bij de zusters en broeders uit onze gemeenschappen die in het afgelopen jaar zijn overleden.